

קידושין יב-א

עניין: שמא שוה פרוטה במדי

ישעיה יג, יז

בתייהם ונשיהם תשגלנה: הנני מעיר עליהם את-מדי אשר-
בסף לא יחשבו וזהב לא יחפצו-בו: וקשתות נערים תרטשנה

קול אליהו להגר"א

רבו (דף י"ב ע"א) אמר שמואל קידשה בתמרה אפילו עומד כור תמרים בדינר מקודשת חיישינן. שמא שוה פרוטה במדי. וי"ל דהנה במס' ב"ק איתא הגזול את חבירו שוה פרוטה ונשבע יוליכנו אחריו אפי' למדי, ויש לדקדק בלשון אפילו למדי מפני מה אמרו דוקא מדי, ואם שרחוק הוא היה לו לומר אפילו לסוף העולם מחויב הגזול לילך בכדי להחזיר את הגזילה, אבל נראה על פי מה שכתוב בישיעה הנני מעיר עליכם את מדי אשר כסף לא יחשבו וזהב לא יחפצו בו, והשתא לפי זה יש לפרש דמשום הכי אמר יוליכנו אחריו אפילו למדי רצונו לומר דאף שבמדי לא נחשב פרוטה למאומה מחמת שיש להם כסף וזהב הרבה אף על פי כן צריך להוליך אחריו הפרוטה אפילו למדי, וזהו ג"כ מה שאמר חיישינן שמא שוה פרוטה במדי רצונו לומר מחמת שהמטבע לא חשוב שם כלל אם כן יכול להיות שהתמרה שוה פרוטה במדי, ויכולין שם להשיג פרוטה אף בעד תמרה אחת:

יד אליהו לרבי אליהו שולזינגר

חיישינן שמא שוה פרוטה במדי. עיין ב"ק ה. ב דבמטלטלין כל מילי מיטב הוא דאי לא מודבנא הכא מודבן במתא אחריתי, וכדאמרינן כאן, והא דנקט דוקא במדי ולא מתא אחריתי, כתב הגאון בעל משכיל לאיתן בהגהותיו, שהוא בנוי עה"פ (ישע' י"ג י"ז): הנני מעיר עליכם את מדי אשר כסף לא יחשבו, דבמדי הכסף בזול וא"כ בנקל הוא שהתמרה היא שוה במדי פרוטה, ובוזה מיושב ג"כ הגמ' ב"ק קג, א במשנה שם: יוליכנו אחריו אפילו למדי, פי' אע"ג דשם אין הכסף נחשב, ולפלא על הגאון הזה, דהרי כ"ז נדפס מכבר בחידושי תורה מהגר"א, בספר קול אליהו, וגם מתאמרא עוד משמיהו דכמה גברי רבירבי כ"ו.

מצפה איתן

חיישינן שמא ש"פ במדי. י"ל דהטעם דבמדי הכסף בזול כדמלינו נכתוב (ישע' י"ג י"ז) הנני מעיר עליכם את מדי אשר כסף לא יחשבו, ואי' נאכות דר"נ פכ"ח דאין עושר כעושר של מדי. וכן י"ל עפ"י הא דתנן פרק הגזול יוליכנו אחריו אפילו למדי. פי' אף על גב דשם אין הכסף נחשב כל כך אפ"ה חשוב ממון נשוא פרוטה:

(מצפה איתן)

ניצוצי אור לרבי ראובן מרגליות

קידשה בתמרה אפילו עומד כור תמרים בדינר מקודשת, חיישינן שמא שוה פרוטה במדי. נודעים דברי הגר"א שמה שנקטו "מדי" מיוסד בלה"כ (ישע' י"ג י"ז) הנני מעיר עליכם את מדי אשר כסף לא יחשבו וזהב לא יחפצו בו, ונראה למלאות אחרי דברי קדשו שלכן נקטו "תמרי" לאשר ידעו כי במדי היו התמרים ביוקר עד שעשו שכר שעורים ולא שכר תמרים עיין פסחים מ"ב ב שכר המדי, ובכן ידים לדבר כי שם אשר כסף לא יחשבו והתמרים ביוקר הוי תמרה שוה פרוטה, וע' בס' נפש חיה סי' תקל"א סע' א.



WHATSAPP



EMAIL



PODCAST



TORAHANYTIME



ALLDAF



DAFYOMI PORTAL



KOLHALASHON